

Docentenhandleiding

What Will People Say

Iram Haq

2017

106 min.

Fictie

Inleiding

Beste docent,

Voor je ligt de docentenhandleiding van de film *What Will People Say*. Een film die gebaseerd is op het levensverhaal van regisseur Iram Haq zelf. Als veertienjarig meisje werd Iram Haq door haar ouders gekidnapt naar Pakistan. In Haq's film *What Will People Say* volgen we de zestienjarige Nisha uit Noorwegen. Nisha komt uit een Pakistaans gezin en wordt met Pakistaanse tradities opgevoed. Buitenshuis is ze niet te onderscheiden van andere Noorse jongeren. Wanneer op een avond Mirza, Nisha's vader, ontdekt dat er een Noorse jongen bij haar op bezoek is en op haar kamer zit, slaat hij door het lint. Een onschuldig lijkende kus zorgt ervoor dat haar leven op zijn kop komt te staan. Haar ouders en de rest van de gemeenschap gaan er namelijk vanuit dat het niet alleen bij een kus is gebleven. Daarmee is de eer van de familie aangetast. Mirza voelt vanuit de gemeenschap de druk om zijn dochter te straffen. Daartoe neemt hij het besluit om haar te kidnappen naar Pakistan.

In Islamabad, Pakistan, worden Mirza en Nisha verwelkomd door familieleden. Duidelijk wordt dat Nisha geen kant meer op kan. Wanneer Nisha in een internetcafé contact probeert te zoeken met vrienden om hen te waarschuwen, betrapt haar tante haar. Nadat Nisha als straf haar paspoort moet verbranden, zegt haar oom dat zij vanaf nu hun dochter is. Na acht maanden lijkt het erop dat Nisha haar lot heeft geaccepteerd, maar dan wordt Nisha zoenend met haar neef Amir op straat betrapt door politieagenten. Deze politieagenten vernederen hen beide en Amir's familie. Mirza keert terug naar Pakistan om Nisha te confronteren. Wanneer haar neef, beïnvloedt door zijn ouders, zegt dat hij niet met Nisha wil trouwen, dwingt Mirza haar om van een hoge rots af te springen. Uiteindelijk komt Mirza tot inkeer en springt Nisha niet.

Mirza besluit om Nisha mee terug te nemen naar Noorwegen. Nisha wordt onderworpen aan strenge regels. Wanneer er afspraken worden gemaakt voor Nisha's uithuwelijking met een Pakistaanse jongen uit Canada, komt er ter sprake dat Nisha niet hoeft te studeren of te werken, omdat de Pakistaanse jongen genoeg geld verdient voor hen beiden. Dit betekent dat Nisha het huishouden zal moeten doen. Dan zien we de vertwijfeling op Mirza's gezicht verschijnen. Dit is niet het lot dat hij voor ogen zag voor Nisha. Hij was tenslotte naar Noorwegen gekomen, zodat zijn kinderen konden gaan studeren. Hij had gehoopt op een toekomst voor haar met meer zelfbeschikking en status. Wanneer Nisha na het nieuws van haar uithuwelijking probeert te vluchten, gaat haar vader haar niet achter na. Hij lijkt Nisha's keuze om voor zichzelf te kiezen te accepteren.

What Will People Say lijkt in eerste instantie te gaan om cultuurverschillen, maar als we dieper graven speelt er iets anders, een thema dat ons allemaal aangaat: zelfbeschikking. De film laat zien dat het niet altijd vanzelfsprekend is dat je je eigen keuzes kan maken. Soms worden deze keuzes voor je gemaakt, in het geval van Nisha, of worden deze keuzes beïnvloed door anderen.

Vragen voor het zien van de film

Vraag 1. Nisha's ouders komen uit Pakistan. Zij kwamen naar Noorwegen omdat zij een beter leven wilden voor hun kinderen. Dit moet voor hen een grote stap zijn geweest. Noorwegen en Pakistan verschillen namelijk veel van elkaar. *Sociale controle* is in de Pakistaanse gemeenschap belangrijk.

- A. Geef een voorbeeld van *sociale controle* in jouw omgeving.
- B. Wat betekent de titel *What Will People Say* volgens jou?
- C. Wat zijn volgens jou de grootste verschillen tussen Pakistan en West-Europa? Noem er twee.

Antwoord

- A. Eigen antwoord van de leerling/student.
- B. Eigen antwoord van de leerling/student.
- C. Voorbeelden van mogelijke antwoorden (onder West-Europa scharen we bij dit antwoord: Nederland, België, Luxemburg, Duitsland, Spanje, Portugal, Frankrijk, Groot-Brittannië, Ierland, Zwitserland, Oostenrijk, Italië, Denemarken, Noorwegen, Zweden en Finland):
 - *Andere geloofsovertuiging*: in Pakistan is 96% van de bevolking islamitisch, 1,9% hindoeïstisch en 1,6% christelijk. In West-Europa is dat anders. In de meeste West-Europese landen is het christendom de grootste godsdienst. In Nederland is het zelfs zo dat het grootste deel van de bevolking geen geloofsovertuiging aanhangt, namelijk 55,1%, 23,7% van de bevolking is rooms-katholiek, 10,2% protestants, 5% islamitisch en 6% hangt overige godsdiensten aan.
 - *Andere talen*: in Pakistan spreken ze voornamelijk Urdu en Engels. Daarnaast worden er ook een aantal andere talen gesproken. In West-Europa worden ook meerdere talen gesproken. Ieder land heeft natuurlijk zijn eigen taal. Groot-Brittannië is het enige land waar wel eenzelfde taal wordt gesproken als in Pakistan, namelijk Engels. Dat is ook niet gek, aangezien Pakistan een kolonie is geweest van Groot-Brittannië.
 - *Andere valuta*: in Pakistan betalen ze met de Pakistaanse Roepi. In de meeste West-Europese landen betalen ze met Euro, behalve in Groot-Brittannië (Britse Pond), Scandinavië (voorbeeld: Noorse Kroon) en Zwitserland (Zwitserse Frank).
 - *Onafhankelijkheid*: Pakistan is pas in 1956 een zelfstandige republiek geworden. In tegenstelling tot West-Europese landen is dit een relatief korte onafhankelijkheidsperiode. Nederland is al sinds de zestiende eeuw onafhankelijk en andere West-Europese landen, zoals Frankrijk, gaan nog verder terug in de tijd. Noorwegen is daarentegen weer een uitzondering, aangezien het land pas in 1905 onafhankelijk werd.

- *Kolonisator/Kolonie:* Pakistan is vroeger een kolonie geweest van een West-Europees land, namelijk Groot-Brittannië. West-Europese landen hadden koloniën over de hele wereld. Ook andere landen in Azië waren gekoloniseerd. Zo was Indonesië ooit een kolonie van Nederland en waren bijvoorbeeld Cambodja, Laos en Vietnam koloniën van Frankrijk.
- *Inwonersaantal:* Pakistan heeft 204,9 miljoen inwoners. Daarmee staat het land op de zesde plek op de lijst van landen naar inwoners. De grootste stad Karachi, heeft 21,1 miljoen inwoners. Dit is dan ook een van de grootste steden ter wereld. Deze aantallen zijn een groot verschil met die van West-Europa. In bijvoorbeeld Duitsland, het grootste land van West-Europa, wonen maar 80,5 miljoen inwoners. De grootste stad, Berlijn, heeft maar 3,4 miljoen inwoners. Frankrijk komt daarna met 62,8 miljoen inwoners, waarbij Parijs 2,2 miljoen inwoners heeft. Deze verschillen zijn onder andere te merken aan bijvoorbeeld de drukte op straat of openbare plekken.
- *Oorlog/Vrede:* Pakistan is in een aanhoudend conflict met India verwickeld sinds 1947. In totaal zijn er vier oorlogen uitgevochten, waarin het territoriale geschil over de Kashmir-regio de grootste oorzaak was. Nog steeds lopen de spanningen soms hoog op. De laatste schermutselingen begonnen in februari 2019 en leidde tot meer dan 50 doden (naar schatting). In West-Europa heeft zich sinds de Tweede Wereldoorlog geen gewapend conflict meer afgespeeld. Wel was er een gewapende vrede. Duitsland werd na de Tweede Wereldoorlog namelijk opgedeeld in de Bondsrepubliek Duitsland en de Duitse Democratische Republiek. Uiteindelijk werd Europa opgedeeld in een Westblok (kapitalistische wereld) en een Oostblok (communistische wereld). In 1991 kwam er een einde aan de Koude Oorlog. Sindsdien zijn er in West-Europa geen gewapende conflicten of vredes meer geweest.

Vraag 2. In gemeenschappen spelen *sociale normen* een grote rol. Dit betekent dat je soms je keuzes moet aanpassen aan de normen van je gemeenschap. In de film ga je zien dat Nisha's ouders keuzes voor haar maken die een grote invloed hebben op haar leven. In de Nederlandse samenleving spelen *sociale normen* ook een rol, tegelijkertijd wordt er ook veel waarde gehecht aan de vrijheid om zelf keuzes te maken. Zoals welke opleiding je gaat doen, welke kleding je draagt, met wie je omgaat, met wie je een relatie hebt en op wie je stemt tijdens de verkiezingen.

- A. Hoe belangrijk vind jij het om over deze vijf onderwerpen je eigen keuzes te maken?
- B. In welke mate wordt jouw keuze over deze vijf onderwerpen beïnvloed door jezelf of anderen?
- C. Heeft iemand ooit voor jou een keuze gemaakt die jouw leven heeft beïnvloed?

Antwoord

- A. Eigen antwoord van de leerling/student.
- B. Eigen antwoord van de leerling/student.
- C. Eigen antwoord van de leerling/student.

Vraag 3. In onze samenleving hebben jongeren veel keuzes en mogelijkheden. Doordat er zoveel keuzes en mogelijkheden zijn, zijn jongeren bang om de verkeerde keuzes te maken. Waardoor ze soms stress krijgen. Herken jij je in deze situatie? Ben jij soms bang om de verkeerde keuzes te maken? Leg uit.

Antwoord

Eigen antwoord van de leerling/student.

Vraag 4. Veel mensenrechten gaan over het bepalen van je eigen lot en het maken van eigen keuzes. Hieronder vind je er vier. Welke vind jij het belangrijkste? Kies er twee en leg uit waarom.

Artikel 1: Iedereen wordt vrij en met dezelfde rechten geboren.

Artikel 5: Je hebt recht op leven, vrijheid en veiligheid

Artikel 7: De wet is voor iedereen gelijk.

Artikel 16: Je mag trouwen met wie je wilt.

Antwoord

Eigen antwoord van de leerling/student.

Vragen na het zien van de film

Vraag 5. Evaluatie van de film

- A. Wat vond je van de film? Noem twee momenten die je het indrukwekkendst vond.
- B. Wat zou jij hebben gedaan als je in Nisha's schoenen had gestaan?
- C. Kun je de reactie en keuzes van Nisha's ouders begrijpen? Waarom wel/niet?

Antwoord

- A. Eigen antwoord van de leerling/student.
- B. Eigen antwoord van de leerling/student.
- C. Eigen antwoord van de leerling/student.

Vraag 6. In de film heb je gezien dat *sociale controle* een grote rol speelt in de Pakistaanse gemeenschap.

- A. Wat heeft de titel *What Will People Say* te maken met *sociale controle*?
- B. Kun je een voorbeeld van *sociale controle* uit de film noemen?

Antwoord

- A. De film gaat voor een groot deel over sociale controle. Deze sociale controle zorgt ervoor dat mensen zich aanpassen en zich op een bepaalde manier gaan gedragen, omdat dat van de groep, waar zij deel van uitmaken, verwacht wordt. Men is bang wat anderen van hun keuzes/gedrag zullen vinden en wat ze er van zullen zeggen/denken (*What Will People Say*). Zoals de regisseur Iram Haq zegt zitten mensen vaak in de val van “Wat zullen mensen er van zeggen?”. Dit heeft veel invloed op iemands leven, omdat je niet altijd de keuzes maakt die je graag zou willen maken. Er is niet altijd sprake van zelfbeschikking. Dat zien we ook terug in de film als het gaat om het leven van Nisha. De keuzes die Nisha’s ouders voor haar maken naar aanleiding van haar gedrag, komen voort uit het herstellen van de aangetaste familie-eer en de vraag “Wat zullen mensen er van zeggen”. Dit betekent niet alleen dat Nisha’s keuzes/gedrag worden beïnvloed door sociale controle, maar ook haar ouders zijn onderhevig aan de sociale controle vanuit de gemeenschap. Dit is tenslotte dezelfde gemeenschap als waar Nisha deel van uitmaakt. Haar ouders krijgen vanuit de gemeenschap mee dat zij hun dochter moeten straffen voor haar gedrag en uiteindelijk kiezen zij hier dus ook voor.
- B. Voorbeelden van sociale controle (in veel van deze voorbeelden staat het beschermen en herstellen van de familie-eer en zelfbeschikking centraal):
- Op het verjaardagsfeestje van haar vader komt Nisha te laat. Haar moeder Najma vraagt haar waar ze bleef. Najma is waarschijnlijk bang dat het te laat komen van Nisha een slechte indruk maakt op de aanwezigen van de verjaardag.
 - Nisha’s vader Mirza controleert elke avond of Nisha en haar broer/zusje al slapen.
 - Nadat Mirza Nisha met de Noorse jongen op haar kamer heeft ontdekt, spreekt hij met zijn vrienden voor zijn winkel. Zij vinden dat Nisha’s gedrag niet ongestraft mag blijven. Mirza’s vrienden willen niet dat Nisha’s gedrag als een voorbeeld gaat dienen voor andere kinderen binnen de gemeenschap. Dit leidt er toe dat Mirza uiteindelijk besluit zijn eigen dochter te kidnappen.
 - Door het gedrag van Nisha komen klanten niet meer naar Mirza’s winkel. Najma klaagt erover dat ze niet meer voor bruiloften worden uitgenodigd. De gemeenschap laat hiermee blijken dat zij het niet eens zijn met het gedrag van Nisha.
 - Wanneer Nisha en Amir worden betrapt tijdens het zoenen door Pakistaanse politieagenten, wordt de schuld in Nisha’s schoenen geschoven. Aangezien Amir’s ouders hun eigen familie-eer willen beschermen, komt Mirza naar Pakistan toe om Nisha te confronteren. Wanneer Mirza vraagt of Amir met Nisha wil trouwen, luistert Amir naar zijn ouders in plaats van zijn gevoel voor Nisha. De schuld wordt in

Nisha's schoenen geschoven, zodat de eer van Amir's familie gered kan worden

- Na de confrontatie met Nisha bij Amir thuis, beveelt Mirza Nisha om van een hoge rots/berg af te springen, wat zal leiden tot haar dood. Het lijkt alsof Mirza zo overdonderd is door alle meningen van anderen, dat hij niet helder meer kan nadenken.
- Wanneer Nisha terug is in Noorwegen probeert Nisha haar ouders te beschermen door te liegen over haar kidnapping tegenover de Noorse Jeugdzorg.
- Wanneer Nisha terug is in Noorwegen zijn haar ouders nog strenger geworden dan voorheen. Nisha krijgt veel regels opgelegd. Uiteindelijk wordt er zelfs een afspraak gemaakt waarbij Nisha's uithuwelijking wordt geregeld. Nisha kan hiermee de eer van haar familie herstellen. Na dit moment zien we Nisha haar huis uitvluchten en wegrennen. Ze ziet dat haar vader haar heeft gezien, maar hij doet niks. Hij lijkt het te accepteren dat ze voor zichzelf kiest.

Vraag 7. Hoe zou jij Nisha's leven aan het einde van de film uit laten zien? Bedenk een korte vervolgcène waarin je de volgende stap van Nisha's leven laat zien.

Antwoord

Aan het einde van de film zien we dat er een afspraak wordt gemaakt voor de uithuwelijking van Nisha. Ze wordt uitgehuwelijkt aan een Pakistaanse jongen uit Canada. Nisha hoeft dan niet meer te studeren of te werken. Vanaf dat moment zien we vertwijfeling in Mirza's gezicht. Dit is niet het lot dat hij voor ogen zag voor Nisha. Hij was tenslotte naar Noorwegen gekomen, zodat zijn kinderen konden gaan studeren en een beter leven zouden hebben. Hij had een toekomst met meer zelfbeschikking en status voor haar gehoopt. Wanneer Nisha na het nieuws van haar uithuwelijking het huis uit vlucht, gaat haar vader haar niet achter na. Hij lijkt Nisha's keuze om voor zichzelf te kiezen te accepteren, maar wat gebeurt er daarna met Nisha? Dat mogen de leerlingen/studenten zelf bedenken.

Eigen antwoord van de leerling/student.